

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2014. október 15.

TÖRTÉNELEM
KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2014. október 15. 8:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 180 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

Egyértelmű válaszokat adjon, egyértelmű jelöléseket alkalmazzon – javítás esetén is!

Válaszaiban **a lényeg** megfogalmazására törekedjen, **ne lépje túl a rendelkezésre álló helyet!**

Csak annyi válaszleletet írjon, amennyit a feladat kér! (Ha többet ír, a beírás sorrendjében értékeljük válaszait.)

Kérjük, **kék színű** tollat használjon!

A feladatok megoldásakor tartsa szem előtt az alábbi javaslatokat!

- Olvassa el figyelmesen a feladatokat!
- Kövesse figyelmesen a feladatlapon utasításait!
- Tanulmányozza a feladatokhoz kapcsolódó forrásokat (kép, ábra, szöveg, térkép)!
- Használja minden feladat megoldásához a megengedett segédeszközöket: a középiskolai történelmi atlasz térképeit és a helyesírási szótárt! A személyek, topográfiai adatok és fogalmak csak **pontos helyesírással** értékelhetők!
- Válaszait gondos mérlegelés után, lehetőleg javítás nélkül írja le!

A szöveges, kifejtendő feladatok kidolgozásakor az alábbi munkamenetet javasoljuk:

1. Helyezze el időben és térben a feladatban megjelölt problémát!
2. Használja föl a feladat megértéséhez a forrásokat, illetve a középiskolai történelmi atlaszt!
3. Gyűjtse össze azokat az általános fogalmakat (pl. fejlődés, változás, termelés), illetve az adott korszakhoz kapcsolódó fogalmakat (pl. várjobbágy, céh, személyi kultusz), melyekkel az adott probléma bemutatható!
4. Építse be fogalmazásába a forrásokból megszerzhető információkat, következtetéseket!
5. Ha szükséges, készítsen vázlatot, illetve piszkozatot!
6. Tárja föl a probléma előzményeit, okait, következményeit!
7. Fogalmazzon meg feltételezéseket, magyarázatokat!
8. Építse be mondanivalójába önálló ismereteit (pl. nevek, évszámok), nézőpontját, véleményét!
9. Ügyeljen arra, hogy mondatai világosak legyenek!
10. Szerkessze meg szövegét, és figyeljen a helyesíráásra is!

Tájékoztatásul:

Az esszé javításának szempontjai:

- a feladat megértése,
- megfelelés a tartalmi követelményeknek,
- a válasz megszerkesztettsége, logikussága, nyelvhelyessége és helyesírása.

Eredményes munkát kívánunk!

I. RÖVID VÁLASZT IGÉNYLŐ FELADATOK

---

1. A feladat az ókorban született vallásokkal kapcsolatos.

Melyik személyhez köthetők az alábbi idézetek? Válassza ki a felsorolásból! Írja a megfelelő személy nevét az idézetek alá! Két név kimarad.

(Elemenként 1 pont.)

Személyek:

Mózes, Dávid, Buddha, Jézus Krisztus, Noé

a) „Miután negyven nap és negyven éjjel böjtölt, végül megéhezett. Odajött hozzá a kísértő és ezt mondta neki: »Ha Isten Fia vagy, mondd, hogy ezek a kövek legyenek kenyérré«. De ő ezt válaszolta: »Írva van: Nem csak kenyérral él az ember, hanem minden igével, amely az Isten szájából származik.«.”

.....

b) „Férfikorom elején, síró és jajveszékélő szüleim akarata ellenére, hajamat és szakállamat lenyírva, sárga ruhát öltve, otthonomból az otthontalanságba távoztam. Remete lettem, s az igaz üdvöt keresve, [...] a páratlan, legmagasabb rendű nyugalom ösvényét kutatva, egyik helyről a másikra vándoroltam [...]. A boldogságon és a szenvedésen túllépve, az egykori vidámság és bánat megsemmisítése után elértem a szenvedés nélküli, boldogság nélküli, egykedvű és tiszta emlékezést.”

.....

c) „Hajtá a juhokat a pusztán túl és juta az Isten hegyéhez, Hórebhez. És megjelenék néki az Úr angyala tűznek lángjában egy csipkebokor közepéből, és látá, hogy ímé a csipkebokor ég vala; de a csipkebokor meg nem emésztetik vala, [...] és szólítá őt Isten a csipkebokorból, mondván: [...] Én vagyok a te atyádnak Istene, Ábrahámnak Istene, Izsáknak Istene és Jákóbnak Istene.”

.....

3 pont	
--------	--

2. A feladat az oszmán hódításhoz kapcsolódik.

A térképvázlaton feltüntetett sorszámok az Oszmán Birodalom jelentős városait, illetve területeit jelölik. Rendelje ezeket a város / terület meghatározásaihoz! Írja a megfelelő **sorszámot** a meghatározásokhoz! *Két sorszám kimarad!* (Elemenként 1 pont.)

Terület vagy város meghatározása	Terület vagy város sorszáma a térképen
a) Ennek a városnak az elfoglalása után vehette fel az oszmán uralkodó a legfőbb muzulmán vallási vezető címét.	<input type="text"/>
b) Ez a város az iszlám harmadik szent helye, de egyben a kereszténység és a zsidó vallás számára is alapvető jelentőségű.	<input type="text"/>
c) Ennek a városnak az elfoglalásával szűnt meg a Kelet-római Birodalom.	<input type="text"/>
d) Az Oszmán Birodalom román vazallus állama, amely korábban magyar és lengyel hűbéres is volt.	<input type="text"/>

4 pont

**3. A feladat a középkori Magyarország kultúrájával kapcsolatos.
Oldja meg a feladatokat a képek és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)**

A)

Az uralkodó portréja egy Corvinában

B)

Lovas szobor

C)

A koronázási palást egy részlete

D)

A Képes Krónika egy részlete: Zách Felicián merénylete

E)

A budai vár kápolnája (rekonstrukció)

F)

A jáki templom

a) Melyik képen látható I. (Szent) István király egyetlen, máig fennmaradt korabeli ábrázolása?

A kép betűjele: .....

b) A D) betűjelű képen ábrázolt esemény helyszíne nem sokkal korábban vált királyi székhellyé. Itt találkozott egymással 1335-ben a cseh, a lengyel és a magyar uralkodó. Nevezze meg ezt a települést!

.....

c) Jellemzően melyik művészeti stílus jegyei láthatóak az E) betűjelű képen?

.....

d) Jellemzően melyik művészeti stílus jegyei láthatóak az F) betűjelű képen?

.....

4 pont	
--------	--

4. A feladat a kora újkori gyarmatosítás történetéhez kapcsolódik.

Az állítások egy-egy, a térképen is megnevezett gyarmatosító hatalomra igazak. Írja a táblázatba a megfelelő gyarmatosító nevét az állítások mellé! (Elemenként 1 pont.)

Amerika gyarmatosítása, 1750 körül

Állítások	Gyarmatosító hatalom neve
a) Gyarmatai magukban foglalják az általa meghódított azték és inka birodalmak területét.	
b) Fő riválisával egy a XV. század végén kötött egyezmény határolta el érdekszféráját. Az ekkor megállapított vonaltól keletre terülnek el gyarmatai.	
c) Az amerikai kontinensen ázsiai terjeszkedése folytatásaként jött létre gyarmata.	
d) Gyarmatait részben üldözött protestáns kisebbségek népesítették be.	

4 pont

5. A feladat a XVIII. századi Magyarország gazdaságával kapcsolatos.

Döntse el a források és ismeretei segítségével, hogy a Mária Terézia vámrendeletére vonatkozó állítások közül melyik a helyes! Karikázza be a helyes állítás sorszámát! Feladatrészenként egy sorszámot karikázzon be! (Elemenként 1 pont.)

„Minthogy annak a szabadságnak csorbítása nélkül, amely az előbbi 1723. évi országgyűlés 14. törvénycikkében van rögzítve [mely szerint a nemesség a saját szükségletét szolgáló árukra a belső vámhatáron nem fizet vámot], egyébként minden dolog és áru után, bármiféle és nemű is legyen az, amely Magyarországon és a hozzákapcsolt országokon átvihető, vagy [azokba] bevihető, vagy azokból kivihető, a harmincadvámot le kell róni, s ezt a vámot kivétel nélkül mindenki, aki e javoknak vagy áruknak birtokosa, legyen az nemes vagy nemtelen, egyházi vagy világi személy, katonai vagy polgári szolgálattevő, külföldi vagy belföldi, megadni köteles [...]” (Mária Terézia 1754. évi vámrendeletéből)

- a) 1. Mária Terézia létrehozta a belső vámhatárt a Magyar Királyság és a Habsburg Birodalom többi tartománya közt.
 2. Mária Terézia fenntartotta a belső vámhatárt a Magyar Királyság és a Habsburg Birodalom többi tartománya közt.
 3. Mária Terézia eltörölte a belső vámhatárt a Magyar Királyság és a Habsburg Birodalom többi tartománya közt.
- b) 1. A harmincadvám megfizetése alól a magyar nemesek rendi kiváltságaikra hivatkozva teljes körű mentességet kaptak.
 2. A harmincadvám megfizetése alól a szabad királyi városok polgárai a városi kiváltságlevelekben foglaltaknak megfelelően mentességet kaptak.
 3. A harmincadvám megfizetése alól egyik társadalmi réteg tagjai sem kaptak teljes körű mentességet.
- c) 1. A vámtételeket úgy határozták meg, hogy a magyar mezőgazdasági termékeket elsősorban a birodalmon belül értékesítsék.
 2. A vámtételek arra ösztönözték a magyarokat, hogy a mezőgazdasági termékeket a birodalmon kívül értékesítsék.
 3. A vámrendelet következtében visszaesett a mezőgazdasági termelés Magyarországon.

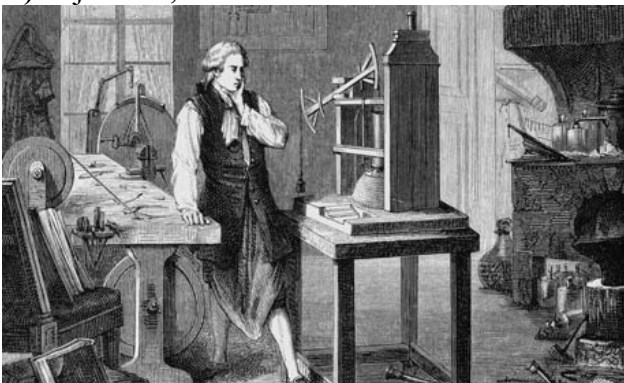
- d)
1. A vámrendelet elősegítette a magyar ipar fejlődését.
  2. A vámrendelet következtében az örökös tartományokból kedvező feltételekkel lehetett iparcikkeket Magyarországra hozni.
  3. A vámrendelet arra ösztönözte a kereskedőket, hogy a birodalmon kívülről hozzanak iparcikkeket Magyarországra.

4 pont

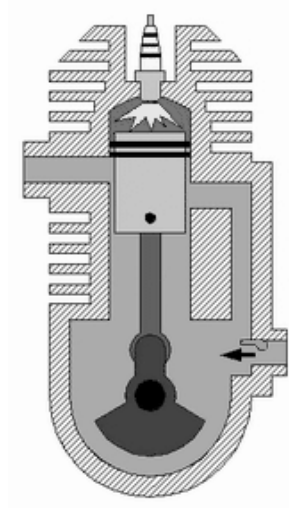
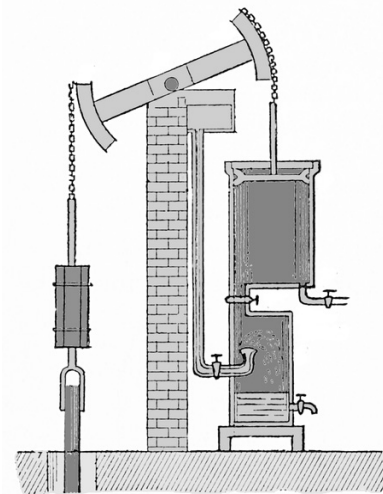
6. A feladat az ipari forradalmakhoz kapcsolódik.

Fogalmazza meg egy-egy szóval / kifejezéssel a képpárok és ismeretei segítségével az első és a második ipari forradalom közti főbb különbségeket a megadott három kérdéskörben! Töltse ki a táblázatot! (Elemenként 0,5 pont.)

a) Fejlesztés, feltalálás

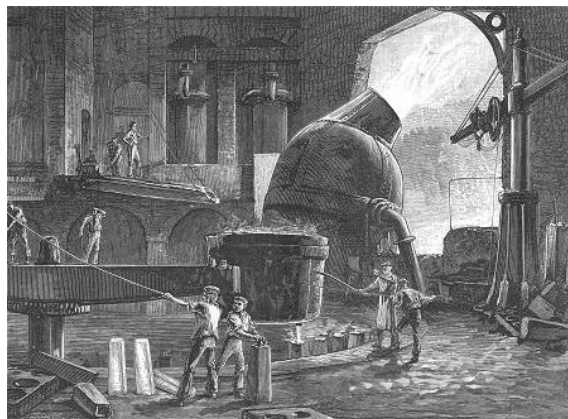

b) Az erőgépek

c) A kezdeti húzóágazatok

Kérdéskörök	Az első ipari forradalom idején	A második ipari forradalom idején
a) Fejlesztés, feltalálás		
b) Az erőgépek		
c) A kezdeti húzóágazatok		

3 pont

7. A feladat a reformkori Magyarország történetével kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

„Ő császári és királyi felsége [...] a könyvvizsgálat tárgyában [...] a hírlapok mikénti vizsgálatára nézve [...] a következő szabályokat méltóztatott megállapítani:
[...]

XII. [Vigyázni kell] nehogy a hírlapokban vizsgálati engedély nélkül bármi is közöltessék.

XV. A nyilvános lapokban megengedhető [...] cikkek tárgyául szolgálhatnak pedig különösen: [...]

b) minden kegyelmes királyi válaszok avagy leiratok;

c) az üzenetek és felterjesztések, nem ugyan kezdeti javaslataikban, hanem melyek iránt már az egyik vagy másik vagy illetőleg mind két tábla is megegyezett;

d) az egyének által tett nyilvános indítványok és előterjesztések;

e) azon fővédokoknak, melyek valamely tárgy felett mindkét részről felhordattak, kivonatos előadása, de anélkül, hogy akár a beszélő személyek, akár az általok képviselt törvényhatóságok név szerint kimutattatnának.” (V. Ferdinánd utasítása a „könyvvizsgálat” tárgyában, 1846)

a) Nevezze meg szakkifejezéssel az utasítás által előírt „könyvvizsgálatot”!

.....

b) Nevezze meg azt az alapvető szabadságjogot, amelyet megsértettek az utasítás rendelkezései!

.....

c) Melyik politikai intézmény működésének nyilvánosságát korlátozta az utasítás XV. pontja?

d) Melyik évben került sor a reformkori „könyvvizsgálat” teljes eltörlésére?

4 pont	
--------	--

8. A feladat a náci Németország történetéhez kapcsolódik.

Támassza alá érvekkel az igaz állításokat a képek, a meghatározások és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

A plakát felirata: Egykor, mint ma.
Bajtársak maradunk. Német Munkafront.

Munkaszolgálatosok felvonulása

Meghatározások:

Birodalmi Munkaszolgálat: A sorkatonai szolgálat előtt teljesítendő kötelező féléves munkaszolgálat.

Német Munkafront: A munkavállalók és a munkaadók egységsszervezete.

a) **Állítás:** A munkaszolgálat a világgazdasági válság leküzdésének egyik eszköze volt.

Érv: .....

b) **Állítás:** A Munkafront megalakítása megszüntette a dolgozói érdekvédelmet.

Érv: .....

c) **Állítás:** A Munkafront és a munkaszolgálat a társadalom militarizálását szolgálta.

Érv: .....

3 pont	
--------	--

9. A feladat a két világháború közti magyar külpolitikához kapcsolódik.

Állapítsa meg a források és ismeretei alapján, hogyan folytatódnak a magyar külpolitika törekvéseire és mozgásterére vonatkozó állítások! Karikázza be a helyes befejezés sorszámát! Segítségül az egyes állításoknál megadtuk azoknak a forrásoknak a betűjelét, amelyekből a helyes megoldás kikövetkeztethető. (Elemenként 1 pont.)

A) „Úgy tartom, hogy e politika a legjobban megfelel a magyar nemzet érzelmeinek és érdekeinek, és Bethlen gróf legnagyobb érdemének azt tartom, hogy helyes intuícióval ismerte fel a nemzet érdekeit akkor, amikor útja Rómába vezetett. Külföldi relációkban a legnagyobb fontosságot tulajdonítom az osztrák kérdésnek, amellyel Olaszországgal egyetértően a legintenzívebben kívánok foglalkozni.” (Gömbös Gyula, 1932)

B) „Számunkra a dunai kérdés pángermán megoldása ugyanolyan kevésbé elfogadható, mint a pánszláv megoldás. A Duna-medence a mi európai hátszágunk. Ha lemondunk róla, akkor az Európa szélén lévő félsziget jelentéktelen szerepére kárhozzatjuk magunkat. Ezzel magyarázható nagy érdeklődésem minden iránt, ami Ausztriában és Magyarországon történik.” (Mussolini, 1933)

C) „Úgy vélem, Exellenciád hozzám hasonlóan szükségét érzi a szorosabb bajtársi együttműködésnek. Ezt szolgálja levelem is, melyet abban a reményben intézek közvetlenül Exellenciádhoz, hogy mi, régi fajvédő bajtársak, akik ugyanabban a világnézetben élünk, gazdasági vonalon is megértjük és kölcsönösen támogatjuk egymást.” (Gömbös levele Hitlerhez, 1933)

D) „Én egy széken szeretek és kívánok ülni, ő kettőn.” (Dollfuss osztrák kancellár gúnyos megjegyzése Gömbösről, 1933)

a) Olaszország a Duna-medencét saját befolyási övezetének tekintette, (B forrás)

- 1.) és a húszas évektől szorosan együttműködött a náci Németországgal.
- 2.) és szemben állt Jugoszláviával.
- 3.) és Ausztriával szemben területi követelésekkel lépett fel.

b) Gömbös külpolitikája (A és C forrás)

- 1.) mintául szolgált Bethlen István számára.
- 2.) gyökeres szakítást jelentett Bethlen irányvonalával.
- 3.) egyszerre próbálta folytatni Bethlen politikáját és épített ki új kapcsolatot egy felemelkedő nagyhatalommal.

c) Gömbös Hitlerhez való közeledését (C forrás)

- 1.) részben a közös antiszemita meggyőződéssel magyarázta.
- 2.) kizárólag az motiválta, hogy a magyar ipar termékeinek piacot találjon.
- 3.) Mussolini nyomásgyakorlásával lehet magyarázni.

d) Az osztrák-magyar diplomáciai viszonyt (D forrás)

- 1.) az Osztrák-Magyar Monarchia helyreállításának közös törekvése jellemezte.
- 2.) megterhelte Gömbös kapcsolatfelvétele Németországgal.
- 3.) a közös ellenfél, Németország erősödése tette barátivá.

4 pont	
--------	--

10. A feladat Magyarország második világháború utáni történetéhez kapcsolódik. Döntse el, melyik évhez köthetőek a források! A felsorolt évszámok közül válasszon! Írja az évszámot a táblázat megfelelő sorába! Két évszám kimarad. (Elemenként 1 pont.)

Évszámok: 1945, 1952, 1956, 1958, 1976, 1989

a) „Hirtelen rettenetes dördülés rázott meg bennünket: az Akadémia utca orosz nehézfegyverei tüzet nyitottak [...] Az Akadémia utcából a tűz a Parlament és a Rákóczi-szobor közti térségre, illetve a Parlament árkádjai felé irányult, és szüntelenül folyt. [...] Az állandó erős dörrenések keltette szívdobogás mellett borzalmasan nehezedett ránk az a szörnyűség, hogy ágyúkkal lövik a fegyvertelen tüntetőket.” (Hanák Péter visszaemlékezése)

b) „Kegyeleti szertartásra gyűltünk össze. Nem hivatalos aktusra, hanem a hozzátartozók, a barátok, a család utolsó búcsújára. És íme, most itt gyászol a család: százezrek ezen a téren, és milliók szerte az országban. [...] A gyász és a visszaemlékezés szívszorító perceiben a társadalom kész a megbékélésre, mert így kívánja az ország érdeke, és mert ezzel fejezi ki tiszteletét Nagy Imre és mártírtársai előtt.” (Vásárhelyi Miklós beszéde)

c)

Budapest

d)

A miniszterelnök és pártfőtitkár szobrot avat

A forrás betűjele	A forráshoz köthető évszám
a)	
b)	
c)	
d)	

4 pont

11. A feladat az Európai Unióhoz kapcsolódik.

Döntse el, hogy az Európai Unió melyik intézményére vonatkoznak az idézetek! Írja az idézetek betűjelét a táblázat megfelelő oszlopaiba! Egy oszlopba több betűjel is kerülhet.

(Elemenként 1 pont.)

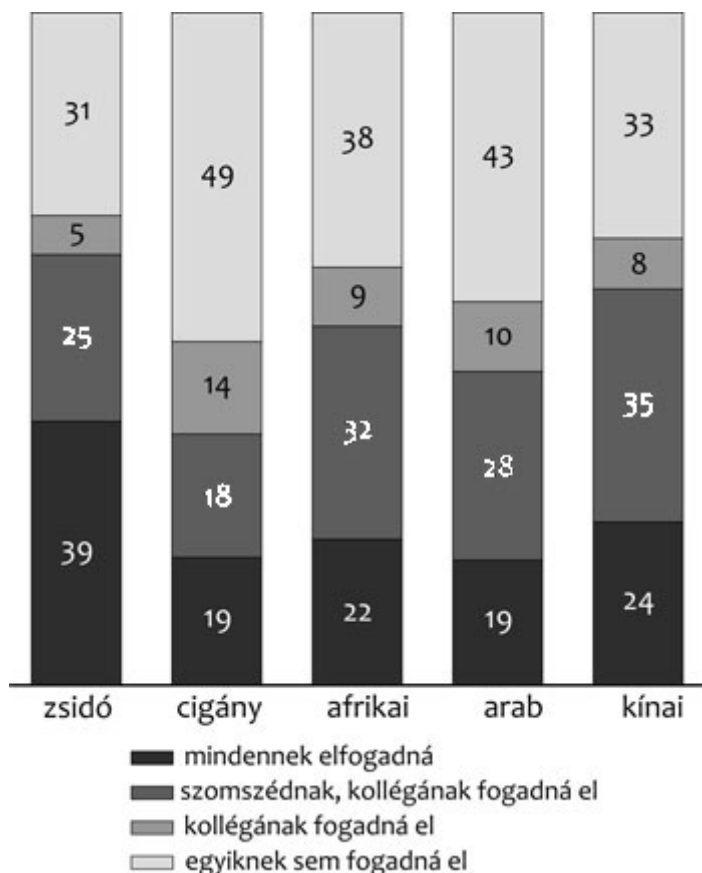
- a) „Az Európai Unió Bíróságának ellenőrzése mellett felügyeli az uniós jog alkalmazását. Végrehajtja a költségvetést és irányítja a programokat.”
- b) „Tagjait közvetlen és általános választójog alapján, szabad és titkos választásokon, ötéves időtartamra választják.”
- c) „A tagállamok egy-egy olyan, miniszteri szintű képviselőjéből áll, aki az általa képviselt tagállam kormánya nevében kötelezettséget vállalhat és szavazhat.”
- d) „Tagjait általános alkalmasságuk és európai elkötelezettségük alapján, olyan személyek közül kell kiválasztani, akiknek függetlenségéhez nem férhet kétség. [...] Tagjai nem kérhetnek és fogadhatnak el utasításokat semmilyen kormánytól, intézménytől, szervtől vagy más szervezettől.”
(Az Európai Unióról szóló szerződésből)

Európai Bizottság	Európai Parlament	Európai Unió Tanácsa (Tanács)

4 pont	
--------	--

12. A feladat a hazai romák helyzetével kapcsolatos.

Döntse el a diagram és ismeretei segítségével, hogy az állítások igazak vagy hamisak-e! Írjon X jelet a táblázat megfelelő mezőjébe! (Elemenként 1 pont.)

Az öt etnikai-származási csoporttal szemben érzékelt társadalmi távolság (a válaszadók százalékában; a »mindennek« a felmérésben azt jelenti, hogy akár családtagnak is elfogadná)

[A diagram forrása: Simonovits Bori – Szalai Boglárka: Idegenellenesség és diszkrimináció a mai Magyarországon. Magyar Tudomány 2013/03]

Állítás	Igaz	Hamis
a) A válaszadók többsége elfogadna cigány kollégát.		
b) Többen fogadnának el cigány családtagot, mint szomszédot.		
c) A cigányság az egyetlen vizsgált csoport, amelyet többen utasítanak el szomszédként, mint ahányan elfogadnák.		
d) A diagram adatai megerősítik a feltételezést, hogy a cigányság sokszor diszkrimináció áldozata.		

4 pont

II. SZÖVEGES, KIFEJTENDŐ FELADATOK

Olvassa el figyelmesen!

A következő feladatok közül összesen **hármat** kell kidolgoznia.
Az alábbi szabályok alapján kell választania:

Kidolgozandó:

egy, az **egyetemes** történelemre vonatkozó feladat,
kettő, a **magyar történelemre** vonatkozó, egy **rövid** és egy **hosszú**,
különböző korszakokra vonatkozó feladat.

Tanulmányozza figyelmesen a feladatokat!

	Sorszám	Korszakok, témák	A feladat típusa
Egyetemes történelem	13.	Középkori egyház és művelődés	rövid
	14.	Etnikai kérdés az I. világháború után	rövid
Magyar történelem	15.	Mohácsi csata	rövid
	16.	Egyházszervezés Magyarországon	hosszú
	17.	Svábok betelepítése	rövid
	18.	1848/49-es szabadságharc	hosszú
	19.	Rákosi-korszak	rövid
	20.	Bethleni konszolidáció	hosszú

Segítségül megadjuk a helyesen kiválasztott feladatok sorszámainak lehetséges kombinációit.

Jelöljön meg egy oszlopot az alábbi táblázatból!

Karikázza be a választott oszlop betűjelét!

Feladattípus	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
rövid	13.	13.	13.	13.	13.	13.	14.	14.	14.	14.	14.	14.
rövid	15.	15.	17.	17.	19.	19.	15.	15.	17.	17.	19.	19.
hosszú	18.	20.	16.	20.	16.	18.	18.	20.	16.	20.	16.	18.

Csak a szabályok szerint kiválasztott feladatok értékelhetők! A feladatok után az értékelési szempontok szerepelnek, az elért pontszámokat a javító tanár állapítja meg.

A feladatok közül **csak a választott hármat dolgozza ki**, a többit hagyja üresen!

A feladatok kidolgozása előtt tanulmányozza a 2. oldalon található útmutatót!

A válaszok elkészítése során fogalmazvány (piszkozat) készíthető!

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	4	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	6	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	24	
	Osztószám 2	
Vizsgapont	12	

16. A feladat a magyar államalapítás korához kapcsolódik. (hosszú)

Mutassa be a források és ismeretei segítségével a kereszténység felvételét és az egyházszervezést Géza fejedelem és I. (Szent) István uralkodása idején!

„[Géza], mikor kereszténnyé lett, indulatosan lépett fel tusakodó alattvalóival szemben e hit megerősítéséért, és a régi bűnt az Isten iránti buzgalomtól felbuzdulva elsöpörte. Ez [Géza] a mindenható Istennek, de [más] istenségek különféle hiú képzeleteinek is áldozott, s midőn főpapjától szemrehányást kapott ezért, magáról azt állította: elég gazdag és hatalmas ahhoz, hogy ezt megtehesse.”
(*Merseburgi Thietmar, kortárs német szerzetes krónikájából*)

„Vasárnaponként [...] minden ember, nagyja és apraja, férfiak és asszonyok, mind templomba menjen [...].

Tehát, ha pap vagy ispán, vagy más keresztény ember vasárnapon talál munkában valakit, akárki legyen, üzzék el a munkától. [...]

Valaki pénteki napon, melyet az egész kereszténységben megtartanak, húst eszik, egy hétig böjtöljön bezárva.” (*Részletek Szent István törvényeiből*)

„A mi híveink valamennyien, a mostaniak és jövőbeliek, tudják meg, hogy a Pannonia hegyén lévő Szent Márton monostornak az apátja, Anasztáz közbenjárására, tanácsára és beleegyezésével [ugyanezen monostornak] olyan kiváltságot engedélyeztünk, amilyent Montecassino Szent Benedek monostora kapott. [...] Megparancsoljuk, [...] hogy semmiképpen se merjen beavatkozni egyetlen érsek, püspök, herceg, örgróf, ispán, alispán vagy bármely más ember – akár nagy, akár kicsi – az ugyanezen monostor apátjának engedélye nélkül a mondott monostor ügyeibe.” (*Alapítólevél, 1001/1002*)

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	4	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	6	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	24	
	Osztószám 2	
Vizsgapont	12	

18. A feladat az 1848/49-es magyar szabadságharcra kapcsolatos. (hosszú)

Mutassa be a források és ismeretei segítségével a szabadságharc kirobbanásától az 1848. október végéig tartó időszak legfontosabb katonai és politikai eseményeit! Válaszában a források segítségével röviden térjen ki a szabadságharc kirobbanásának közvetlen előzményeire is!

Használja a középiskolai történelmi atlaszt!

„Mi arra [kértük] a királyt: segítsen minket királyi tekintélyével a hazát, a királyi széket s a törvényt megvédeni; s nekünk egy emlékirattal [feleltek], melynek tartalma: 'a törvény, melyre a király megesküdt, semmit sem ér, Magyarország szűnjék meg önálló ország lenni s a német minisztérium által Bécsből kormányoztassék, [...] és legyünk továbbá is egy gyarmattartomány, sükségre, nyomorúságra kárhoztatva, mint eddig valánk.'” (Kossuth Lajos cikke a szabadságharc kirobbanásának előzményeiről, 1848. szeptember 18.)

„Lelkemben fel vagyok indulva azon gondolattól, [...] hogy negyven-ötvenezer [...] ember bejő az országba, s úgyszólván kardvágás nélkül foglalja el a hazát. Én nem érzek magamban annyi erőt, hogy ezt tűrjem; egy félóra múlva [...] megyek a vasúton, s megkezdem Ceglédnél felhívni a népet, hogy tömegestől fegyverbe szálljon, s így megyek tovább faluról falura, és vagy nem látnak önök többé, vagy látnak, mint utócsapatát oly seregnak, mely maga is képes lesz semmivé tenni oly gyalázatos rablócsordát.” (Kossuth Lajos bejelentése a képviselőházban, 1848. szeptember 24.)

„A képviselőház az ország kormányzatát mind a két ház részéről kiküldött Honvédelmi Bizottmány kezébe mindazon hatalommal, mellyel egy ország teljhatalmú kormányának bírnia kell, letevéen, a Honvédelmi Bizottmányt mindaddig, míg az ország normális állapotba jövéen, törvényesen elismert kormánya nem lesz, az ország teljhatalmú kormányának, Kossuth Lajos honpolgárt és képviselőt pedig egyetemes felállással kijelentéssel e kormány elnökének nyilvánítja.” (Országgyűlési határozat, 1848. október 8.)

.....

.....

.....

Szempontok	Elérhető	Elért
	Pont	
Feladatmegértés	8	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	8	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	10	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	8	
Összpontszám	42	
	Osztószám 2	
Vizsgapont	21	

19. A feladat a Rákosi-korszakhoz kapcsolódik. (rövid)

Mutassa be a forrás és ismeretei segítségével, miként jelent meg a Szovjetunió és a szovjet példa dicsőítése a mindennapokban! A gazdasági vonatkozásokról nem kell írnia.

Plakát, 1952

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Szempontok	Elérhető	Elért
	Pont	
Feladatmegértés	8	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	8	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	10	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	8	
Összpontszám	42	
	Osztószám 2	
Vizsgapont	21	

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Egyszerű, rövid feladatok	1. Ókorban született vallások	3	
	2. Oszmán hódítás	4	
	3. Középkori Magyarország kultúrája	4	
	4. Kora újkori gyarmatosítás	4	
	5. Magyarország a XVIII. században	4	
	6. Ipari forradalmak	3	
	7. Reformkori Magyarország	4	
	8. Náci Németország	3	
	9. Magyar külpolitika 1932/33-ban	4	
	10. Magyarország a II. világháború után	4	
	11. Európai Unió	4	
	12. Hazai cigányság helyzete	4	
	Összesen	45	
I. Elért pontszám egész számra kerekítve			
II. Szöveges kifejtendő feladatok	13. Középkori egyház és a művelődés	12	
	14. Etnikai kérdés az I. világháború után	12	
	15. Mohácsi csata	12	
	16. Egyházszerzés Magyarországon	21	
	17. Svábok betelepítése	12	
	18. 1848/49-es szabadságharc	21	
	19. Rákosi-korszak	12	
	20. Bethleni konszolidáció	21	
	Összesen	45	
	II. Elért pontszám egész számra kerekítve		
I. + II. Az írásbeli vizsgarész pontszáma		90	

javító tanár

Dátum: .....

	elért pontszám egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Egyszerű, rövid feladatok		
II. Szöveges kifejtendő feladatok		

javító tanár

jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....